

. Их монгол улс

1.Монголын нууц товчоог хэн орчин цагийн Монгол хэлэнд буулгасан вэ?

- A) Ш.Гаадамба
- B) Ц.Дамдинсүрэн
- C) Пэрлээ
- D) Б. Ренчин

2.Монголын нууц товчооны Хятад хэл дээрх эхийг анх хэн гэдэг эрдэмтэн хаанаас олж, орос хэл рүү хөрвүүлсэн бэ?

- A)Позднеев, Бээжин хотын музейн архиваас
- B) Кафаров, Бээжин хотын номын сангаас
- C) Козин, Бээжин хотын архиваас
- D)Хениш, ӨМӨЗО-оос

3.Эдгээрээс Нирун аймгийн үүслийг зөв тодорхойлсон тодорхойлолт аль нь вэ?

- A) Алунгоогоос төрсөн Буха хатаги, Бухату салжи, Боданчар мунхагаас үүссэн.
- B) Дарлигин аймгаас салбарлан гарсан.
- C) Бэлгүнүтэй, Бүгүнүтэй хоёрын үрс болон бусдаас үүссэн.
- D) Эргүнэ күнгээс гарсан нийт Монголчуудаас бүрдсэн.

4.Найман Татар, Гучин Татар зэрэг нэрс анх тэмдэглэгдсэн сурвалж аль нь вэ?

- A) Монголын нууц товчоо
- B) Моюнчур хааны гэрэлт хөшөө
- C) Культегиний гэрэлт хөшөө
- D) Билгэ хааны гэрэлт хөшөө

5.Гэрэгэ гэдэг юу болох?

- A)Улс гүрнүүдийн хооронд байгуулсан гэрээ.
- B)Монголын эзэнт гүрний элч нарын итгэмжлэлийн баталгаа.
- C) Эзэнт гүрний үеийн төрийн аливаа нэг шийдвэр.
- D) Дархан цолтой хүмүүст өгсөн өргөмжлөл.

6. Монголын 3 хааны эх болсон хатан аль нь вэ?

- A) Чингис хааны гэргий Бөртэ
- B) Батмөнх Даян хааны хатан Мандухай сэцэн
- C) Өгөдэйн хатан Найманжин
- D) Толуйн хатан Сорхогтани

7.XII зууны үед Монгол аймгууд..... нутаглаж байсан.

- A)Хятадын Цагаан хэрмээс Байгаль нуур, Алтайн нуруунаас Буйр нуур хүртэл.
- B) Хятадын Цагаан хэрмээс Байгаль нуур, эрчис мөрнөөс Солонгосын хойг хүртэл
- C) Хятадын Цагаан хэрмээс Якут, Эрчис мөрнөөс Хянганы нуруу хүртэл
- D) Алтай, Хангай, Хэнтийн нурууны хооронд

8. XII зууны үе гэхэд дараах аймгуудаас аль нь төр ёсны хөгжлөөрөө бусдаасаа давуу байсан бэ?

- A) Найман
- B) Хэрэйд
- C) Хамаг Монгол
- D) Татар

9. Хэрэйдийн түүхэнд тэмдэглэгдсэн анхны хан-букруг хэн бэ?

- A) Маркус
- B) Сарык
- C) Тоорил
- D) Гүр хан

10. Хамаг Монголын Ханлиг, Хэрэйдийн ханлигтай аль талаараа хил залгаж байсан бэ?

- A) Баруун талаараа
- B) Зүүн талаараа
- C) Урд талаараа
- D) Хойд талаараа

11.XII зууны үед Монгол нутагт оршин тогтнож байсан аймгуудад аль нь хамааралгүй вэ?

- A) Хамаг Монгол, Татар
- B) Хэрэйд, Тайчууд
- C) Юншээбү, Хатагин
- D) Найман, Мэргид

12.VIII-аас XII зууны Монгол аймгуудыг нутаг ус, нийгмийн хөгжлөөр нь хэрхэн хуваадаг вэ?

- A) Ойн, талын
- B) Говийн.Хангайн
- C) Зүүн, баруун
- D) Монгол, Түрэг

13.Гурван мэргэдийн нутаглаж байсан газар?

- A) Хангай, Хэнтийн уулсын завсраар
- B) Орхон, Сэлэнгийн бэлчрээр
- C) Буйр нуур, Халх голын сав газраар
- D) Цагаан хэрмийн дагуу

14."Буюруг" аль ханлигийн тэргүүний цол вэ?

- A) Хамаг Монголын ханлиг
- B) Хэрэйдийн ханлиг
- C) Мэргидийн ханлиг
- D) Найманы ханлиг

15.Хабул хаан хэний хүү вэ?

- A) Торголжин баян
- B) Хабичбаатар
- C) Тумбинай сэцэн
- D) Нэгүүн тайш

16.Хабул хааны дараачаар Хамаг Монголын ханаар хэн сууж байсан бэ?

- A) Амбагай
- B) Хотула
- D) Есүхэй
- D) Гүр хаан

17.Түүхэн сурвалжуудад Татар аймгийг хэрхэн тэмдэглэн үлдээсэн байдаг вэ?

- A) Хонгирад
- B) Зү-бү
- C) Кидан
- D) Хар Кидан

18.XIII зууны үед Найманы хамгийн нөлөө бүхий удирдагч нь хэн байсан бэ?

- A) Маркус хан
- B) Тоорил хаан
- C) Таян хаан
- D) Сэнгүм

19.Гурван мэргэд гэдэгт ямар ямар аймаг багтаж байв?

- A) Хар мэргэд, Цагаан мэргэд, Хаан мэргэд
- B) Их мэргэд, Бага мэргэд, Хурц мэргэд
- C) Хаад мэргэд, Увас мэргэд, Удуйд мэргэд
- D) Их мэргэд, Бага мэргэд, Удуйд мэргэд

20.XIII зууны хагаст Гурван мэргидийн холбоог тэргүүлж байсан хан?

- A) Тогтао
- B) Хадаан
- C) Амбагай
- D) Алтан

21.XII зууны төгсгөл үед Гурван мэргидийг тэргүүлэгч байсан аймаг аль нь вэ?

- A) Удуйд мэргэд
- B) Увас мэргид
- C) Хаад мэргид
- D) Удуйд мэргэд болон Хаад мэргид

22. Чингис богдыг залгамжлан, Монгол гүрний хаан ширээнд хэн өргөмжлөгдсөн бэ?

- A) Зүчи
- B) Цагаадай
- C) Өгэдэй
- D) Тулуй

23. "Хамгийн хаан улсын эзэн байтлаа охиноо өөрөө үдэж өгөхийг надаар цээрлэ.....Миний өшөөг ав" хэмээн хэн хэлсэн вэ ?

- A) Хабул хаан
- B) Есүхэй
- C) Добу мэргэн
- D) Амбагай

24.Амбагай хааны анхлан бий болгосон "тайш" хэмээх тушаалтны гол үүрэг юу байсан бэ?

- A) Цэргийн хэргийг эрхлэх
- B) Хууль цаазны хэргийг эрхлэх
- C) Санхүү, алба татварын асуудал эрхлэх
- D) Дээрх бүгд

25.Амбагай хааны үед бий болсон улсын анхны тайш хэн байв?

- A) Хадаан
- B) Хотула
- C) Бартан баатар
- D) Аригчинэ

26.Дор өгүүлсэн хүмүүсээс хэн нь ихэс дээдсийн хуралдайг хуруулан хаан сонгож, Боржигин угсаа залгамжлалыг анх бий болгосон бэ?

- A) Хабул хаан B) Есүхэй C) Добу мэргэн D) Амбагай

27. XIII зууны хагаст Найман аймаг хэдэн хэсгээс бүрдэж байсан бэ?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

28.Монголын нууц товчоо Чингис хааны язгуур дээд тэнгэрээс заяат Бөртэ-чино ажгуу. Бөртэ-чино, гэргий Гуа маралын хамт тэнгис далайг гатлан ирж, онон мөрний эх Бурхан Халдун ууланд нутаглаж Батцагаан хэмээх хөвгүүн төрүүлжээ хэмээн эхэлдэг. Батцагааны хөвгүүн хэн бэ?

- A) Тамачи B) Уужим буурал
C) Хоричар мэргэн D) Саль Хачу

29.Монголын нууц товчоонд Харчугийн хөвгүүн Боржигидай мэргэн бүлгээ. Түүний гэргий нь, түүнээс төрсөн хөвгүүн нь Торголжин баян хэмээжээ.

- A) Борогчин гуа B) Монголжин гуа
C) Хадаан D) Алун гуа

30.Хабул хаан, Сэмсэчүлэ нарын эцгийн нэр хэн бэ?

- A) Начин баатар B) Тумбинай сэцэн C) Бартан баатар D) Аригчинэ

31. Монголын нууц товчоонд Хабул хааныг хэдэн хөвгүүнтэй гэж тэмдэглэн үлдээсэн байдаг вэ?

- A) 5 B) 7 C) 9 D) 6

32. Хабул хааны хөвгүүн Есүхэй баатрын эцэг хэн бэ?

- A) Амбагай B) Хотула C) Бартанбаатар D) Сэмсэчүлэ

33.Есүхэй баатар өөрийн гэргий Өүлэн үжинг хэнээс булаан авсан учир хожим өс зангидаж, Тэмүжиний гэргий Бөртэг булаан авах шалтгаан болсон бэ?

- A) Мэргидийн Их чилэдү B) Мэргидийн Тогтао бэхи
C) Мэргидийн Чилэгэр бөх D) Мэргидийн Дайр үсүн

34. Монголын үед холбогдох булш, оршуулгын төрөл Монгол нутагт хаагуур тохиолддог вэ?

- A) Төвийн бүсийн аймгуудаар B) Зүүн бүсийн аймгуудаар
C) Баруун бүсийн аймгуудаар D) Бүх бүсэд тохиолдоно.

35. Монголын үеийн оршуулгын зан үйл ёсоор нас барагчийнхаа тэргүүнийг гол төлөв аль зүгт хандуулан оршуулдаг вэ?

- A) Хойд B) Баруун C) Зүүн D) Баруун урд

36."Жадаран" аймаг гэж ямар аймгийг нэрлэдэг бэ?

- A) Алтан ургийн аймгийг B) Язгуурын монгол аймгийг
C) Аймгууд салбарлан задрахад үүссэн аймгийг
D) А ба В хариулт зөв

37. Эртний перс сурвалж болох "Судрын чуулган" бүтээлийг хэн туурвисан бэ?

- A) Рашид-ад-дин B) Гангаажанцан
C) Чойжи-Одсэр D) Лувсанданзан

38. XII зууны үед аймаг ханлигийн сурвалжтан, харц ардын дунд гарч байсан тэмцлийн гол хэлбэрүүд аль нь вэ?

- A) Оргон зайлах, бослого гаргах, эзнийхээ эд хөрөнгийг хулгайлах гэх мэт
B) Малын тоо толгойг дарж, татвараас зайлсхийх, харъяа эзнээ орхиж нүүж явах, харъяат эзнээ дайсанд барьж өгөх, эзнээ алах гэх мэт.
C) Эзнийхээ нэр алдрыг гутаах, доромжлох, тэднийг хаанд ховлож нутаг заах

D) Харьят эзэд, хаадынхаа эсрэг зэвсэгт тэмцэл хийх

39. Их Монгол улсын бүрэлдэхүүнд багтан орсон аймаг ханлигуудаас аль нь илүүц вэ?

- A) Мэргид, Хэрэйд B) Татар, Найман
C) Хамаг Монгол D) Енисейн Киргизүүд

40. Тэмүжин хэдэн онд хаана төрсөн бэ?

- A) 1167 онд Хэнтий аймгийн нутаг Хэрлэнгийн Хөдөө аралд
B) 1162 онд Хэнтий аймгийн Онон мөрний Дэлүүн болдогт
C) 1262 онд Хэнтий аймгийн Бурхан Халдун уулын өвөрт
D) 1206 онд Хэнтий аймгийн Онон мөрний Дэлүүн болдогт

41. Тэмүжинг 9 настай байхад Есүхэй баатар аль аймгаас түүнд бэр буулгадаг бэ?

- A) Олхунуд B) Хонгирад C) Хиад D) Хорь Түмэд

42. Тэмүжиний эцэг Есүхэйхорлогдон нас барсан.

- A) Тэмүжинг 13 настай байхад Татаруудад
B) Тэмүжинг 10 настай байхад Мэргидүүдэд
C) Тэмүжинг балчир байхад Татаруудад
D) Тэмүжинг 9 настай байхад Татаруудад

43. Есүхэй баатрын нөгөө гэргий, Бэгтэр, Бэлгүтэй нарын эх хатны нэр?

- A) Бөртэ үжин B) Сочигэл C) Хуагчин D) Өүлэн үжин

44. Чингис хаан хатан Бөртэг эргүүлж авах зорилгоор Гурван Мэргэдтэй хийсэн тулалдааныг түүхэнд юу гэж нэрлэж ирсэн бэ?

- A) Арван Гурван хүрээний байлдаан
B) Буур хээрийн тулалдаан
C) Наху гүний тулалдаан
D) Зөв хариу алга

45. "Чаутхури" гэдэг нь аль улсын цол бэ?

- A) Алтан улсаас Тэмүжинд олгосон цол хэргэм
B) Хятадын цэргийн цол
C) Татарын тэргүүлэгч жанжины цол
D) Хэрэйдийн ханлигаас Чингис хаанд өргөмжилсөн цол

46. Тэмүжинг Хамаг Монголын хан-д өргөмжлөв.

- A) 1206 он Онон мөрний хөвөөнд
B) 1187 онд Бурхан Халдун ууланд
C) 1189 онд Цэнхэрийн голын Хар зүрхний Хөх нуурт
D) 1189 онд Дэлүүн болдогт

47. Тэмүжинг Хамаг Монголын ханд өргөмжлөхийн эсрэг байсан хүмүүс?

- A) Хотула хааны хүү Алтан, Жүрхэн аймгийн Сача Бэхи, Хучир
B) Тайчуудын Сорхон Шар, Хонхотаны Хөхөчү
C) Мэргидийн Тогтоа бэхи, Жадаран Жамуха
D) Эдгээр бүгд эсэргүүцсэн.

48. XIII зууны дунд үед Гурван мэргид нь хэдэн хобооноос тогтож байсан бэ?

- A) 2 B) 5 C) 3 D) 7

49. Зүрчид угсааны 1115 онд байгуулагдсан улсын нэр аль бэ?

- A) Ляо буюу Төмөр улс B) Алтан улс
C) Зүрчид улс D) Умард Хятадын улс

50. Их Монгол улсын тамганд их хааныг хэн гэж бичсэн байдаг вэ?

- A) Их Монгол улсын Их хаан

- В) Их Монгол улсын Далай хаан
- С) Их Монгол улсын Далай их хаан Чингис
- Д) Их Монгол улсын Суут хаан

51. Чингис хааны байгуулсан мянганы систем гэдэг нь...

- А) Мянган айл өрх
- В) Цэргийн төдийгүй засаг захиргааны зохион байгуулалт бүхий мянган айл өрх
- С) Мянган агт гаргах чадалтай айл өрхүүд
- Д) Мянган ард иргэдийг илэрхийлсэн тоо

52. Овгийн аливаа хэргийг зөвлөн шийдвэрлэдэг “Эе” хэмээх чуулган нь Их Монгол улсын үед ямар нэртэй болсон бэ?

- А) Аймгийн хурал В) Язгууртны хурал
- С) Их хуралдай Д) Сэцдийн зөвлөл

53. Их хуралдай нь..... ?

- А) Их хаан өргөмжлөх, хууль батлах, аян дайн хийх зэрэг асуудлаар шийд гаргаж, хаанд зөвлөх байнгын ажиллагаатай эрх барих дээд байгууллага мөн.
- В) Их хаан өргөмжлөх, хууль батлах, аян дайн хийх зэрэг асуудлаар шийд гаргаж, хаанд зөвлөх байнгын бус ажиллагаатай эрх барих дээд байгууллага мөн.
- С) Аливаа төрийн хэргийг бие даан шийдэх бүрэн эрх бүхий институт мөн.
- Д) Зөвхөн Их хааны гаргасан саналд үндэслэн, түүний дагуу үйл ажиллагаа явуулах үүрэгтэй байгууллага байжээ.

54. Чингис хааны өөрийн биеэр эзэлсэн улсууд аль нь вэ?

- А) Тангуд, Сартуул, Хорезм, Алтан
- В) Тангуд, Хар Кидан, Хорезм, Орос
- С) Тангуд, Сартуул,
- Д) Тангуд, Хар Кидан, Сүн, Орос

55. Мөнх хаанаас эхлээд Лигдэн хааныг хүртэлх хугацаанд их хааны 4 хөвгүүдийн хэний угсааныхан Монголын хаан ширээнд сууж байсан бэ ?

- А) Зүчи В) Цагаадай С) Өгэдэй Д) Тулуй

56. Тэмүүжин өөрийн хатан Бөртэг гурван Мэргидээс булаан авахдаа хэнийг анх түшиглэсэн бэ?

- А) Хэрэйдийн Тоорил ванг В) Найманы Таян ханыг
- С) Гурван мэргидийг Д) Татар аймгийг

57. 1202 онд Чингис хааны Татарын ханлигийг бут цохисон газар?

- А) Хэрлэн голын доод урсгал хүйтэн В) Далан нөмрөг
- С) Хар талын үзүүр Д) Далан балжууд

58. Тэмүүжин Их Монгол улсыг байгуулах хүртэл их, бага хэдэн удаагийн дайн хийсэн бэ?

- А) 30 В) 31 С) 32 Д) 33

59. 1206 онд Их Монгол улсыг байгуулахад хичнээн аймаг түүнд багтаж байсан бэ?

- А) 80 В) 81 С) 82 Д) 83

60. Чингис бүх улсаа зүүн, баруун, төвийн хэмээн гурав хуваасны гол түмэн нь аль түмэн байсан бэ?

- А) Зүүн гарын В) Баруун гарын
- С) Төвийн түм Д) Бүгд зөв

61. Харъяатан иргэний гол шинж нь юу байв?

- А) Аравтлах системд хамрагдана
- В) Улсын албан үүргийг гүйцэтгэнэ
- С) Зөвхөн эзэн дээдэстээ үйлчилнэ

D) Дээрх бүгд

62. Их Монгол улсын хэвтүүлийн гол үүрэг юу байсан бэ?

- A) Шөнийн манаа B) Өдрийн харуул
C) Шадар цэрэг D) Зөвхөн хааныг хамгаалах

63. Их Монгол улсын Сэцдийн зөвлөлийн гол үүрэг юу байсан бэ?

- A) Хаан өргөмжлөх
B) Байлдах, найрамдах зэрэг чухал асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэх
C) Хаанд зөвлөх
D) а ба b хариулт хамаарна.

64. Их Монгол улсын төрийн гол хуулийг нэрлэ.

- A) Их цааз B) Их засаг C) Монгол цааз D) Цааз

65. Төрийн хар хайрцагны бодлого гэж юу вэ?

- A) Улс орноо хөгжүүлэх төрийн эдийн засгийн бодлого
B) Улсын гадаад хамтын ажиллагааны чиглэл
C) Төрийн тусгаар тогтнол, аюулгүй байдлын бодлого
D) Улс, иргэдэд тааламжтай нөхцөл бүрдүүлэхэд чиглэгдсэн дотоод бодлого

66. Их Монгол улсын заргачийн гол үүрэг нь юу байв?

- A) Төрийн шүүх эрх мэдлийг хэрэгжүүлэх
B) Албан татварын бодлогыг тодорхойлох
C) Хааны үйл ажиллагаанд хяналт тавих
D) Төрийн гадаад бодлогыг зохицуулах

67. Чингис хааны 9 өрлөгт хэн хэн багтаж байсан бэ?

- A) Мухулай, Боорчи, Зэлмэ, Шихихутуг, Сорхон шар Сүбээдэй, Зэв, Борохул, Хар хирүгэ, Чуу мэргэн
B) Мухулай, Боорчи, Зэлмэ, Шихихутуг, Сорхон шар, Сүбээдэй, Зэв, Борохул, Тулуй, Чуу мэргэн
C) Цагаадай, Мухулай, Боорчи, Зэлмэ, Шихихутуг, Сорхон шар, Сүбээдэй, Зэв, Хар хирүгэ,
D) Бат, Мухулай, Боорчи, Зэлмэ, Шихихутуг, Сорхон шар, Сүбээдэй, Зэв, Хар хирүгэ

68. Чингис хааны дөрвөн их хөлөг буюу их сайд нар хэн хэн байсан бэ?

- A) Сүбээдэй, Борохул, Боорчи, Мухулай
B) Борохул, Боорчи, Мухулай, Чулуун,
C) Борохул, Боорчи, Мухулай, Зэв
D) Борохул, Боорчи, Мухулай, Сорхон шар

69. 1032-1227 онд оршин тогтнож байсан Тангуд улсыг Монголчууд хэрхэн нэрлэж байв?

- A) Ся B) Да Ся C) Си ся D) Хашин иргэд

70. Археологичид Хэрэйдийн ван хааны орд өргөө хаана байсан гэж үздэг вэ?

- A) Туул голын хөндийд B) Хэрлэний хөдөө аралд
C) хөдөө аралд D) Орхоны хөндийд

71. Их Монголын нийслэл Хархорин хотын туурь одоогийн аль аймгийн нутагт байдаг вэ?

- A) Архангай B) Төв C) Говь алтай D) Өвөрхангай

72. Монгол улс хэдийд анх төрийн албан ёсны бичиг үсэгтэй болсон бэ?

- A) Хамаг Монголын сэргэсэн үед
B) Монголын тулгар төр байгуулагдсан үед
C) Юан гүрний үед
D) Дөчин дөрвөн хоёрын Монголын үед

73. Чингис хааны хөргийг анх зурсан хүн?

- A) Өгэдэй хааны зарлигаар Елюй Чуцай 1236 онд
- B) Хубилай хааны зарлигаар Найманы Хорихосон 1278 онд
- C) Бат ханы зарлигаар Оросын нэр нь үл мэдэгдэх хүн
- D) Чингис хааны зарлигаар Шихихутаг 1206 онд

74. Их Монгол улсын далай хааны зарлиг ил болгон иргэн дор хүрвээс аюутугай, биширтүгэй „ гэсэн үг эзэн хааны ямар тамганд байдаг вэ?

- A) Хөх тамга
- B) Аал тамга
- C) Хасбуу тамга
- D) Аль нь ч биш

75. Их Монгол улсын төрийн бичиг?

- A) Их бага бичиг
- B) Уйгаржин бичиг
- C) Монгол бичиг
- D) Худам бичиг

76. Их монгол улсын нийслэл Хар хорум хэзээ хаана байгуулагдсан вэ?

- A) 1639 онд Ширээ цагаан нуурт
- B) 1206 онд Тайгал шивээд
- C) 1235 онд Тайгал шивээд
- D) 1206 онд Дэлүүн болдогт

77. ИМУ ын засаг захиргааны үндсэн нэгж гэж юу вэ?

- A) Зуут
- B) Аравт
- C) Мянгат
- D) Түмт

78. Их Монгол анхлан байгуулагдах үедээ хэдэн мянгаттай байсан бэ?

- A) 24
- B) 91
- C) 95
- D) 42

79. Монголын үед холбогдох эд өлгийн дурсгалуудад хамааралгүй зүйлыг нэрлэнэ үү.

- A) Булш оршуулга
- B) Хадны зураг, Бичээс
- C) Хот суурин
- D) Гэрэлт хөшөө

80. Их Монгол улсын “Харах нүд, сонсох чих болж хулгайг цээрлүүлж, худлыг мохоож яллагдахыг яллаж, үхэх ёстойг нь үхүүлж” байх эрх бүхий төрийн түшмэл?

- A) Улсын яллагч
- B) Ерөнхий шүүгч
- C) Бүх улсын дээд заргач
- D) Хууль зүйн сайд

81. Чингис хаан мал аж ахуй эрхэлсэн сайдаар хэнийг тохоон томилсон бэ?

- A) Елюй Чуцай
- B) Хар Хиру
- C) Тодан Чөрби
- D) Хөхөчү

82. Чингис хаан “Улсын Го Ван” хэмээх тушаал бий болгож, хэнийг томилсон бэ?

- A) Зэв
- B) Боорчи
- C) Зэлмэ
- D) Мухулай

83. Их Монгол Улсын төрийн анхны бэх хэн бэ?

- A) Буха
- B) Хөхөчү бөө
- C) Үсүн өвгөн
- D) Дайр усунь

84. Арулад аймгийн Наху баяны ганц хөвгүүн, Чингис хааны дотны анд хожмийн 9 өрлөгийн нэг болсон хүн хэн бэ?

- A) Боорчи
- B) Борохул
- C) Шихихутаг
- D) Хөхөчү

85. Тайчууд аймгийн Бэсүд овгийн Зургаадай хэмээгч Чингис хааны ам цагаан хул морины аман хүзүүг шархдуулсан хэдий ч түүний үнэнч байдлыг Чингис хаан таалан ялыг өршөөн, нөхөрлөх санал тавин түүний нэрийг өөрчилсөн нь хожмийн дэлхийг донсолгосон нэрт жанжны нэр болжээ. Тэрхүү жанжны нэр хэн бэ?

- A) Боорчи
- B) Зэв
- C) Борохул
- D) Хархируга

86. Урианхай аймгийн Жаргудай дарханы хөвгүүн, Чингисийн 9-н өрлөгийн нэг ?

- A) Зэв
- B) Зэлмэ
- C) Шихихутаг
- D) Жамуха

87. 1206 онд мянганы ноёноор томилогдсон Мухулай жанжны хүүг хэн гэдэг вэ?

A) Буха B) Боорчи C) Зэв D) Тататунга

88. Чингис хаан Тангуд уруу сүүлчийн аян дайн хийх болсон гол шалтаг нь юу байсан бэ?

A) Тангуд улс Монголтой байлдахаар бэлтгэж, хэрэм боомтоо бэхлэхийн сацуу Алтан улстай эвсэж эхэлсэн.

B) Урьдын өш хонзонг авах

C) Тангудын хан Ли Дэ өөрийн нэг хүүг барьцаа болгон өг гэсэн шаардлагыг биелүүлээгүй

D) Дээрх бүгд зөв

89. ИМУ-ын баруун, зүүн, төвийн түмтийн захирагчийн нэр?

A) Чингис хаан өөрийн биеэр захирдаг

B) Төв Чингис хаан, Баруун Зүчи, Зүүн Мухулай

C) Төв Чингис хаан, Баруун Мухулай, Зүүн Зүчи

D) Төв түмт Наяа, Зүүн Мухулай, Баруун түмт Боорчи

90. Өгэдэй хааны томилсон даргач нарын гол үүрэг нь юу вэ?

A) Монголын хууль ёсыг таниулах, биечлэн сахиулах

B) Тухайн газар орны ард олноос алба татварыг цуглуулж, их хааны санд өргөх

C) Цэрэг захирах жанжны үүрэг гүйцэтгэж, бослого хөдөлгөөнийг дарах

D) Говь нутагт худаг ус гаргаж, хүн мал амьдрах бололцоотой болгох

91. "Орохыг завдах хүний мөрийг мөлт цохиж, толгойг тоншин цавчина" энэ нь ямар хишигтэн цэрэг бэ?

A) Хорчин B) Хэвтүүл C) Баатар цэргүүд D) Торгууд

92. Монголын нэгдсэн улсыг байгуулсны дараа дор дурьдсан улсуудын алинд нь Чингис хаан анхлан довтолсон бэ?

A) Тангуд B) Алтан улс C) Уйгур D) Баруун Ля

93. "Хааны орд болон манай удам төрөл дотроос өргөн дэлгэр мэдлэгтнийг олж сонговол зохимой..." хэмээн Чингис хаан юуны тухай өгүүлсэн бэ?

A) Сэцдийн зөвлөл байгуулах тухайд

B) Шадар хишигтэн цэрэг байгуулах тухайд

C) Эрдэмтэн мэргэдийг цуглуулан төвлөрүүлэх

D) Ордонд туслагч түшмэд бий болгох талаар

94. Өгэдэй хааны үед ямар шинэчлэл хийгдсэн бэ?

A) Засгийн хэргийг ерөнхийлөн шийтгэх яам "Чжуншушэн" -ыг шинээр байгуулсан.

B) Уургын улааг халж өртөөг өргөтгөн байгуулсан.

C) Аравтын дотроос дураар гарах, орохыг хатуу хориглосон.

D) Дээрх бүгд буруу

95. Өгэдэй хааны үед улсын иргэний гол үүрэг нь юу байв?

A) Мянгатад хуваагдана

B) Цэрэгт мордох, ав хомрогт оролцох, өртөө хийх

C) Зөвхөн эзэндээ үйлчлэх

D) а ба b хариулт хамаарна.

96. Чингис хаан анх өөрийн биеэр Тангуд улсыг дайлахаар хэдэн онд цэрэг аван мордсон бэ?

A) 1216

B) 1212

C) 1211

D) 1209

97. Чингис хаан 1225-1227 онд Тангуд руу довтлохдоо аль хатнаа авч явсан бэ?

A) Бөртэ B) Есүгэн C) Хулан D) Есүй

98. Чингис хаан хэдэн онд Өгэдэйг Их Монгол улсын хаан ширээнд гэрээслэсэн бэ?

A) 1225 онд Тангуд улс руу довтлохоосоо өмнө

B) 1211 онд Зүрчидийн Алтан улс руу дайрахаасаа өмнө

- С) 1219 онд Хорезмийн хаант улс руу довтлохоосоо өмнө
D) 1225 онд Хорезм улсыг дайлсаны дараагаар

99.1219 оны хавар болсон Их хуралдайгаар ямар асуудал голлон хэлэлцэж шийдвэрлэсэн бэ?

- A) Баруун Ляо улсыг дайлах
B) Хорезмыг дайлах
C) Тангудад довтлох
D) Алтан улсыг дайлах

100.Чингис хааны Хорезмын хаант улсад хийсэн дайны явцад Шихихутагийн гурван түмэн цэргийг бут цохисон Хорезмын нэгэн жанжин?

- A)Мухаммед-ад-дин
B) Хашин хаан
C) Иналжуг
D) Желаль-ад-дин

101.Чингисийн чулууны бичгийг хэнд зориулсан вэ?

- A) 325 алд харвасан Хасарт
B) 335 алд харвасан Зүчид
C) 335 алд харвасан Есүнгэд
D) 345 алд харвасан Бэрхт

102. 335 алд харавсан Есүнгэ мэргэний аав хэн бэ ?

- A) Сүбээдэй
B) Тулуй
C) Хачиун
D) Хасар

103.Чингис хаан алтан улсын умард хэсгийг байлдан дагуулахаас өмнө Алтан улсын нийслэл хаана байсан вэ?

- A) Наньжин
B) Отрар
C) Жүндү
D) Таньжин

104.Чингис хаан 5 жил шахам хугацаанд Алтан улсыг дайлахдаа ямар үр дүнд хүрсэн бэ?

- A) Бүрэн эзлэн авсан.
B) Нутаг дэвсгэрийн тал шахам хувийг эзэлсэн.
C) Нутаг дэвсгэрээс нь эзлэн авч чадаагүй.
D) Нутаг дэвсгэрээс нь эзлээгүй хэдий ч хараат улс болгосон.

105.Чингис хаан Алтан улсын нийслэл хотыг эзэлж байхад буюу 1215 онд төрсөн Чингисийн ач хүү хэн бэ?

- A) Хадаан
B) Хубилай
C) Аригбөх
D) Гүюг

106."Мөнгөний хэрэг эрхлэх хэлтэс" нэртэй анхны банк хэдийд байгуулагдсан бэ?

- A) 1218
B) 1227
C) 1253
D) 1260

107.Чингис хаан хэдэн онд таалал төгссөн бэ?

- A) 1224
B) 1225
C) 1226
D) 1227

108.Уйгар овгийн түшмэл Тататунгааг олзлон, хожим өөрийн багшаа болгон залсан алтан ургийн нэгэн язгууртан хэн бэ?

- A) Чингис хаан
B) Зүчи
C) Мухулай
D) Хасар

109.Чингис хаанаас алтан ургийнханд соёрхол болгон олгодог эзэмшил газрыг юу гэж нэрлэдэг байсан бэ?

- A) Дархалсан газар
B) Мянгатын нутаг
C) Соёрхолын газар
D) Харьяат газар

110.Ямар нэгэн эсэргүүцэл тэмцэлгүйгээр дагаар орсон хүмүүсийг ямар хүмүүс гэдэг байсан бэ?

- A) Боол
B) Өтөг боол
C) Онгу боол
D) Гэрийн хүмүүн

111. 9 өрлөгийн нэг асан Борохулыг нас барахад түүний оронд 9 өрлөгийн нэг болсон хүн хэн бэ?

- A) Хархирүгэ
B) Чуу мэргэн
C) Зэв
D) Сүбэдэй

112.Харийнхан айж зэвүүрхдэг байсан Монгол цэргийн хувцас?

- A) Жад шиг хоншоортой гутал
- B) Хөө, Хуяг, Дуулга малгайн хослол
- C) Төмөр аралтай хүнд бүс
- D) Монгол дээл, хувцас

113. 1246-1248 онд Монголын хаан ширээнд хэн сууж байв?

- A) Бат B) Өгэдэй C) Гүюг D) Мөнх

114. XIII зууны дунд үеэс хаан ширээний төлөө тэмцэлд талцаж байсан бүлэглэлүүд

- A) Зүчи Цагаадай болон Өгэдэй Тулуйн угсааныхан
- B) Зүчи Тулуй болон Цагаадай Өгэдэйн угсааныхан
- C) Зүчи Өгэдэй болон Цагаадай Тулуйхан
- D) Тийм бүлэглэл байгаагүй

115. Их монгол улсын их хаадууд гэж багтаадаг вэ?

- A) Чингис, Цагаадай, Өгэдэй, Мөнх
- B) Чингис, Өгэдэй, Гүег, Мөнх
- C) Чингис, Зүчи, Өгэдэй, Мөнх
- D) Чингис, Өгэдэй, Мөнх, Хубилай

116. Мөнх хаан баруун зүгт хийх аян дайныг өөрийн дүү нараас хэнээр удирдуулсан бэ?

- A) Хубилай B) Хулагу C) Муха D) Аригбөх

117. Чингис хаан дайн байлдаанд цэргийн ямар арга тактикийг ашиглаж байсныг тохируул.

1. Цүүцэн дайны тактик	A. Дайсны гол цөмд нэвтрэн орж, дотроос нь цохих арга
2. Байлдааны нуур байт	B. Дайсны хүчийг тал талаас нь бүслэн, хэсэгчлэн таслаж устгах
3. Давших тактик	C. Дайсны гол бэхлэлтүүдийг устгаж, хориглолтоос зайлсхийх
4. Ухрах тактик	D) Ухран зугтаах замаар дайсны цэргийн зохион байгуулалтыг эвдэн, гэдрэг цохилт өгөх
- A) 1b, 2a, 3c, 4d B) 1c, 2b, 3a, 4d
C) 1a, 2b, 3c, 4d D) 1a, 2c, 3b, 4d

118. Хүн амыг нь улстай нь тохируул.

1. Алтан улс	A. 20 сая иргэдтэй байв.
2. Сүн улс	B. 60 сая иргэдтэй байв.
3. Хорезм улс	C. 30 сая хүнтэй байв.
- A. 1b, 2a, 3c B) 1a, 2c, 3b C) 1a, 2b, 3c

119. Хан хөвгүүдийг холбо.

1. Гүюг	A. Зүчийн ач
2. Аригбөх	B. Чингисийн хүү
3. Бэрх	C. Өгэдэй хүү
4. Зүчи	D. Тулуйн хүү
- A) 1b, 2c, 3a, 4d B) 1c, 2b, 3a, 4d C) 1c, 2a, 3b, 4d D) 1c, 2d, 3a, 4b

120. Эртний Монгол аймгуудыг оршиж байсан нутаг дэвсгэртэй нь холбо.

1. Хамаг монгол	A. 3 голын сав
2. Хэрэйд	B. Хангай Хэнтийн уулсын завсраар.
3. Татар	C. Буйр нуур, Халх голын саваар
4. Найман	D. Орхон голоос Эрчис мөрөн, Зайсан нуур хүртлэх газар
- A) 1c, 2b, 3a, 4d B) 1a, 2b, 3c, 4d
C) 1c, 2a, 3b, 4d D) 1b, 2c, 3d, 4a

121. Чингис хааны гадаадад хийсэн аян дайны явцад довтолсон улсуудыг цаг хугацаатай нь зөв тохируул.

1. Алтан улс	A. 1225-1227 он
2. Тангуд улс	B. 1219-1224 он
3. Хорезм	C. 1208-1215 он
4. Хар Кидан	D. 1219 он
- A) 1c, 2b, 3a, 4d B) 1a, 2b, 3c, 4d C) 1c, 2a, 3b, 4d D) 1b, 2c, 3a, 4d

122. Их Монгол улсын төрийн өндөр алба хашигчдыг холбо.

1. Татарын Шихихутаг	A. Төрийн их бэхи
2. Хонхотны Хөхөчү	B. Төрийн заргач
3. Баарины Үсүн	C. Төрийн заарин
4. Жалайрын Мухулай	D. Тэргүүн шадар сайд
- A) 1b, 2c, 3a, 4d B) 1b, 2a, 3c, 4d C) 1d, 2b, 3c, 4a D) 1a, 2b, 3c, 4d

123. Хишигтэн цэргийг гүйцэтгэх үүрэгтэй нь холбо.

1. Хорчин	A. Шөнө хааны ордныг хамгаалах
2. Хэвтүүл	B. Дөрвөн ээлжээр харуул хийх
3. Торгууд	C. Өдрийн манаа
4. Жадчин	D. Дайн тулааны үед
- A) 1b, 2c, 3a, 4d B) 1a, 2b, 3c, 4d C) 1d, 2a, 3b, 4c D) 1c, 2a, 3b, 4d

124. Монголын нууц товчоонд тэмдэглэсний дагуу гурван мэргэдийн нэр болон тэргүүлэгчдийн нэрсийг харгалзуулан тохируулна уу?

1. Хаад мэргид	A. Дайр үсүн
2. Увас мэргид	B. Хаатай дармала
3. Удуйд мэргид	C. Тогтао бэхи
- A) 1a, 2c, 3b B) 1b, 2c, 3a C) 1c, 2a, 3b

125. Овгийн хамаарлыг холбо.

1. Жамуха сэцэн	A. Тайчууд
2. Мэгүжин сүүл	B. Жүрхэн
3. Сача бэхи	C. Жадаран
4. Таргудай Хирилтүг	D) Татар
- A) 1d, 2b, 3c, 4a B) 1a, 2d, 3c, 4b C) 1c, 2a, 3b, 4d D) 1c, 2d, 3b, 4a

126. Үйл явдал болж өнгөрсөн газрыг холбо.

1. Буур хээр	A. Татарыг цохиж Их Чэрэний эгч дүү охидыг олзлов.
2. Далан нөмрөг	B. Есүхэй баатар Татарт хорлогдов.
3. Цэгцэрийн шар тал	C. Мэргидийг довтлон хатан Бөртийг авчрав.
4. Түрэмгий балгас	D. Чингис хаан таалал төгсөв.
- A) 1c, 2a, 3b, 4d B) 1a, 2b, 3c, 4d
C) 1a, 2c, 3b, 4d D) 1b, 2a, 3c, 4d

127. Баатруудын нэрсийг овогтой нь харгалзуулан холбоно уу?

1. Мухулай	A. Жалайр
2. Шихихутаг	B. Татар
3. Сорхан шар	C. Сүлдүсүн
4. Боорчи	D. Аралуд
- A) 1a, 2b, 3d, 4c B) 1a, 2b, 3c, 4d
C) 1c, 2b, 3a, 4d D) 1c, 2a, 3c, 4d

128. Хан хөвгүүдийг холбо.

1. Хасар	A. Бөртэ хатны хөвгүүн
2. Бэлгүнүтэй	B. Өэлүн эхийн хөвгүүн
3. Өгэдэй	C. Алунгоо хатны хөвгүүн
4. Бэгтэр	D. Сочигэл хатны хөвгүүн
- A) 1a, 2b, 3d, 4c B) 1c, 2d, 3a, 4b

C) 1b,2c,3a,4d D) 1a,2c,3d,4b

129. МНТ дахь баатруудын ургийн холбо.

1.Торголжин баян	A. Баргужин гуа хатан
2.Боржигдой мэргэн	B. Борогчин гуа хатан
3.Хорилардай мэргэн	C. Монголжин гуа хатан
A.1b, 2c,3a	B) 1a,2b,3c C) 1c,2b,3a

130. МНТ-ы баатруудын овгийн хамаарал .

1. Буха хатаги	A. Салжид овог үүсчээ.
2. Бухату салжи	B. Хатагин овог үүсчээ.
3. Боданчир мунхаг	C. Боржигин овог үүсчээ.

A) 1c, 2a,3b B) 1b,2a,3c C) 1c,2a,3b